

Hittegolf: veehouders extra alert voor hittestress bij dieren

nieuws

De eerste hittegolf van het jaar is een feit. Akkerbouwers houden met een bang hart hun gewassen in het oog, maar ook voor veehouders is het alle hens aan dek. Bij temperaturen van 30°C en meer is waakzaamheid geboden. Hittestress is nefast voor het dierenwelzijn, zorgt voor een verhoogde kans op sterfte en voor een daling van de productie.

🕒 13 JUNI 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 13 JUNI 2023 17:15

Lees meer over:

klimaat

veehouderij

dierenwelzijn

Veehouders doen er goed aan om hun dieren geregeld te controleren om zo tijdig signalen van hittestress te detecteren. Die signalen zijn bijvoorbeeld een verhoogde ademfrequentie, oversterfte bij pluimvee of een erg rode of net erg bleke kleur van slijmvlies bij varkens en runderen. VILT zet een aantal tips op een rijtje:

Schaduw en stalisolatie voor koeien

Zowel melkkoeien als vleesvee kunnen last hebben van de warmte. Koeien voelen zich op hun best tussen de -5 en 18 graden Celsius. Al vanaf 21 graden heeft een koe last van de warmte. Een hogere luchtvochtigheid versterkt dit effect nog. Hittestress zorgt ervoor dat de koeien minder voer opnemen en vaker blijven staan in plaats van te gaan liggen - staand kunnen ze hun warmte makkelijker kwijt. Zowel hun melkproductie als hun weerstand gaan erop achteruit. Dat maakt de koeien dan weer gevoeliger voor een uierontsteking. De nasleep van hittestress kan bovendien tot zes weken duren.

- Zorg voor aangepaste koeling van de stal tijdens warme dagen door een goede dakisolatie en het plaatsen van ventilatoren.
- Hou de bezetting van de stal lager, dat helpt om de koeien koel te houden.
- Als het echt te warm blijft, kan je de brandweer inschakelen om het dak van de stal te besproeien met koud water.
- Als je koeien op de weide lopen, zorg er dan voor dat ze in de schaduw kunnen uitrusten en toegang hebben tot vers drinkwater. Bomen zijn een must, maar ook een schuilhok kan soelaas bieden.

Tips voor varkens

Ook varkens hebben snel last van de warmte, zij het niet zo snel als de koeien. De hoogste kritische temperatuur neemt af bij toenemend lichaamsgewicht: 25°C bij een gewicht van 25 kilo en 20°C bij een gewicht van 100 kilo. Varkens hebben geen functionele zweetklieren en vanaf 25 à 27 graden – afhankelijk van de luchtvochtigheid – voelen ze zich minder op hun gemak. Hijgen is dan ook een eerste teken van hittestress. Ook languit liggen, om zoveel mogelijk de koelte van de vloer te voelen, kan duiden op hittestress.

- Zet varkens tijdens warme dagen in kleinere groepen bij elkaar. Zo is er meer grondoppervlak om de warmte weg te krijgen.
- Verplaats het voederen of spenen naar het koelste moment van de dag.
- Plaats een vernevelaar om de temperatuur in de stal naar beneden te krijgen.
- Kalk de ramen van de stal gedurende de zomerperiode wit. Daarmee verminder je de directe inval van zonlicht.
- Pas het voer van de dieren aan. De effecten van hittestress zouden minder worden wanneer de varkens een eiwitarmere dieet gevoederd krijgen.
- Los daarvan blijft de toegang tot fris en vers water een must om je varkens de warme dagen door te helpen

Goed stalklimaat troef voor kippen

Kippen vertonen duidelijke symptomen wanneer ze te lijden hebben onder hittestress. Ze kunnen niet zweten, dus zullen ze met open bek hijgen om hun overvloedige warmte kwijt te raken. Daarnaast proberen ze ook hun vleugels te spreiden en hun verenkleed open te zetten om op die manier warmte te verliezen. Hittestress bij kippen kan gevaarlijk zijn, want door hun verhoogde ademhaling verandert de pH van hun bloed, wat hartproblemen kan opleveren.

De normale lichaamstemperatuur van kippen bevindt zich rond de 41,5°C. Algemeen wordt aangenomen dat de lichaamstemperatuur van braadkippen bij een staltemperatuur van 33-34°C sterk stijgt. Wanneer de lichaamstemperatuur de grens van 44°C heeft bereikt, is er vaak geen weg meer terug en zal de kip sterven. Een goed stalklimaat is dus erg belangrijk tijdens hete dagen.

- Begin op tijd te koelen. Eens de stal te warm is, is het moeilijk om de temperaturen in de stal nog naar beneden te krijgen.
- Werk met een lagere bezetting. Tussen de kippen loopt de temperatuur immers nog hoger op waardoor ze hun overvloedige warmte moeilijker kunnen afgeven.
- Laad de dieren tijdens de zomer meer uit of vervroeg de slacht.
- Ook in kippenstallen kan nevelkoeling of het natmaken van het dak een verkoelend effect hebben.
- Schakel over op beperkt voederen. De krijgen dan op de koelste uren van de dag eten en nadien worden de voederlijnen een tijdje opgelierd. De groei zal dan tijdelijk wat minder zijn, maar dit weegt zeker niet op tegen de verhoogde kans op uitval die je anders hebt.
- Daarnaast is ook fris water een must, want door al het hijgen, verliest een kip veel vocht.
- Verder kan er nog vitamine C, natriumbicarbonaat, of een specifiek 'hitte'-pakket worden toegediend aan de dieren via het drinkwater. Dit biedt bescherming tegen celschade en helpt om de pH te stabiliseren.
- Kippen die buiten vertoeven, zoeken de koelte op onder struiken of langs een muur. Tijdens warme dagen eten ze veel minder, maar drinken ze des te meer. Zorg er dus voor dat ze altijd vers en koel drinkwater hebben en in de schaduw een stofbad kunnen nemen.

Aandachtspunten tijdens transport

Transporten van meer dan 8 uur zijn verboden als de buitentemperatuur meer dan 30°C bedraagt, behalve wanneer het vervoermiddel uitgerust is met actieve koeling.

- Hanteer ook bij het transport een lagere bezetting zodat de dieren meer ruimte krijgen
- Hou rekening met de warmere plaatsen in een vrachtwagen. Vermijd om zoveel mogelijk om dieren vooraan in de vrachtwagen en op de hoogste verdiepingen te zetten.

- Parkeer zoveel mogelijk in de schaduw.
- Rij tijdens het koelste moment van de dag en beperkt lange afstanden en reistijden. Hou ook rekening met mogelijke wegomleidingen, verkeersopstoppingen en wachttijden in het slachthuis.

Meer weten? Neem een kijkje op het [rundveeloket](#), het [pluimveeloket](#) of het [varkensloket](#) van ILVO.

Bron: Eigen berichtgeving

Beeld: Inagro

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

f screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

in screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

@ screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

X screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

🦋 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra